

xxiii

colascia **Item** de obseruancia capituli **Item** de recipiendi cotidiana disti
 bucionibz tempore iudicij **Item** ne aliquis sacdos plures q' unam pmiam missam
 celebret **Item** quibz diebz procliam teneant' bonre ad etiam suam pro
 equalen **Item** q' religiosi nucaud ut debita no contineant' Et q' cetera officia t'
 honesta non exccat' **Item** cont' choro consuram chitalem 2 bestes chitales n'
 definceo **Item** nequis laicus arretet ut detineat' bona chitaz **Item** ne lay
 ci faciant' statuta in puidia aliaz p'ce **Item** cont' moniales delatas con
 entes sud monasteriu 2 cont' violatores eapdem **Incipit statuta p'dca.**

Te nomine sancte 2 individue trinitatis id 3 p'ris 2 filij 2 sp. amen Anno eiusd'
 ay mo regno sepemo m. die mensis marci que e crastinu dnce Inuocauit. In die
 quata homp dei. scilicet Colomen ecclie d'cepis sic Inp'n p' p'cliam auct'. Dilato
 in xpo p'ozibz maior' ecclie 2 aliaz etiaz capitlo collegio. p'ozibz comitibz
 nanciat' decimo etiaz r'onibz alio q' sue auctor' 2 doct' colomen p' fidelibus
 omibz salm in dno sempiternam Om' humana natura longe p'ozibz solio tempbz
 labit' ad delicta 2 humana cupiditas licit' mac' 2 p'as emula discordias 2 di
 sentioncs mbent' quibz humana quies etiaz 2 chitaz libertas opprim' Sustinet
 nos om'p'oz actibz finem quo possim' remedio prospice cupientes ad honore
 scilicet de matris Romane ecclie necno Colomen 2 filiaz eius q' ipaz pace 2 salub'
 statu 2 libertate seruanda p'decessoz m'oz' statuta ordinaria confirmam' Et de
 consilio 2 assesse capli m' 2 placaz Colomen statuta ordinaria confirmam' Et de
 consilio 2 assesse capli m' 2 placaz Colomen statuta ordinaria confirmam' Et de

Ut uniformitas dnoz 2 festoz **Prmo de festis que sūt celebranda.**
 Et omnes ecclie tam conueniales q' alie procliales kalen sua h'cant 2 corrigat'
 scdm kalendariu m' ecclie Colomen maior' 2 festa infrascripta fideles teneat'
 2 celebrent sollempn' 2 obseruent **Q**uidem in Januario festu' **Trinitatis** 2
Ephe. Ignatij burg. **Consuetudo** scilicet pauli **Q** In februario fin' **Purificatio**
 bte burg' marie **Caesarea** scilicet petri **Matthei** apli **Q** In marao fin' **Inuocatio**
 bte burg' marie **Q** In april' nullum festu' n' forte fin' pasche 2 **Georgij** m'
Q In maio fin' **ap'las philippi** **Jacobi** 2 **Inuocatio** scilicet eius **Q** In iunio fin'
natauit' scilicet **Johis** bapt' pet' 2 pauli **ap'las** **Q** In iulio fin' bte marie magda
 lene **Jacobi** apli **panthaloome** **Q** In auguste fin' bte pet' ad vincula **Laurentij**
Assumptio bte marie burg' **Sarcolomei** apli **decollatio** scilicet **Johis** bapt'
Q In septembri fin' **natauit'** bte marie burg' **Exaltatio** scilicet eius **Matthei**
 apli **Ed' michaelis** archangeli **Q** In octobri fin' **Simonis** 2 **iacobi** **Quidam**
milid' burg' **Gouerni** **Symonis** 2 **Jude** **ap'las** **Q** In nouembri fin' omni
sanctoz **Martini** **sumbri** **cealie** burg' **Katherine** burg' **Andree** apli
Q In decembri fin' **Nicolai** **Thome** apli **Radicij** **Sancti** **Stephani** scilicet **Johis**
eban' 2 **scipij** **Innocentij** **Q** festu' q' pasche in quocunq' mense accidit Et
 fin' penthecostes ad t'z diebz sequenabz de dies ascensionis dno p' se sollemp
 n' celebrent **Q** Et volum' crastinu bte marie mag' dalene quo corpa eid'
 regu' Coloma puenent' de die dedicationis ecclie maior' Colomen videlicet
 diem bteoz **Cosme** 2 **damiiani** in Coloma tm sicut in die ap'las ad sollempnia
 ce dnoz 2 celebratoe ppli obseruari **Q** Preca q'z etia festu' sui patem 2
 dedicationis sollempnitate p'agat' Omnia ho festa p'dca decapet no p'cipim'

sollemnitē obseruad. Si diuocion homi relinquatur. Ita ut q̄ voluit celebrare
p̄ hoc nec culpam nec penam incurrat. **¶** Provisū tamen q̄ in die festo
2 in alio infra septis videlicet fabiani Sebastiani Agathe Gregori p̄ Be-
nedicti Ambrosii Divisionis ap̄toꝝ Augustini Barnabe ap̄ti Gregorii abb̄
lamberti ep̄i Maurici 2 Petri eius Hieronimi p̄bri Romani Thomasi luce
ellūte nouem leones obseruent. Ita tamen festa n̄t̄ blamo p̄tita nolunt
ut populus cessando a suis opibz celebrare teneat. **Item q̄n gl̄a mercesis**

Item statum ut in festo annūciationis 2 in festo purificationis sic canendi.
b̄e marie h̄y 2 b̄a p̄c̄ ad cathedram ac b̄a mathe ap̄ti q̄n infra septuaḡ
euēnt. Te deum laud 2 gl̄a mercesis decantet. hoc adiecto q̄ quocūq̄ gl̄a in
excoꝝis in quocūq̄ festo decantat semp. Te deū laudam cantabit p̄c̄ in
duo diebz hoc est in pasche penthecost̄ vigiliis et in s̄a nocte natiuitatis
Si ante p̄nam missam. Te deū nō cantabit. **Item que sic sine ieiunade**

Item statum q̄ in om̄ibz vigiliis videlicet assumptionis b̄e marie semp b̄y
festa pasche penthecost̄ natiuitatis Si necno om̄ ap̄toꝝ ac b̄a laurencij m̄ra
ad q̄ra 2 forca fia 2 sabbo m̄. ep̄m ieiunent. **¶** Ab his excipit̄ vigilia b̄a
Iohannis eb̄n̄ philippi 2 Jacobi ap̄toꝝ que nō ieiunant. **¶** Lecama maior
que est in die marci eb̄n̄ 2 lecama minor que obseruat̄ p̄ tres dies roga
com̄ videlicet s̄a s̄c̄i m̄ 2 m̄. **¶** Lecnon s̄c̄i a m̄. s̄a ac sabbo p̄ q̄ntam a
ferocidia d̄ni pro Subitanea morte s̄c̄i consuetudine d̄oꝝ Colomen a carnibz
abstinento a fidelū populis ieiunent. **¶** Sc̄oꝝ quoq̄ vigiliis ieiunante s̄p̄
festiuitates s̄a occurr̄ in p̄cedenti s̄c̄i sabbo ieiunante Ieiunū d̄o sabbo lo
c̄oꝝ consuetudinibz diuini obseruand̄. **Qualis vigilia est obseruanda.**

Item ad nonnulla discrepantia in eccl̄as conuentuales 2 procliales in officio
d̄noꝝ de anno bisextili frequēd̄ existit. Statum s̄p̄ quocūq̄ anno bisextili
occur̄ quelz eccl̄a vigilia b̄a mathe ap̄ti sup̄ quam q̄to anno ip̄e bisextili
cadit ip̄am vigiliam b̄a mathe ap̄ti bisexto kalend̄i marci in vna h̄a la-
lendam stando p̄ vna die computando in sequente diem p̄roḡ 2 blamo de p̄
vigiliam eandem festū b̄a mathe ap̄ti celebrat. **¶** In hoc versus. **¶** Bisextil s̄c̄i
marci t̄m̄e kalend̄e **¶** Postiore die celebrant̄ festa mathe. Si cadit illuc
d̄ni subpone sequentem **¶** T̄m̄ 2 festū nūq̄ celebrant̄ eodem. **¶** Et sic melli-
gēdit̄ est q̄ d̄i ē annus bisextilis. t̄m̄ dies illa que si nō eēt annus bisextus
foret ip̄a dies festa b̄a mathe ab vigilia d̄o festi 2 d̄m̄e postiori die celeb-
bit̄ festū nisi t̄m̄ in lucem d̄ni. id ē in diem d̄nicam euēnat quo casu t̄m̄p̄oꝝ
festū in s̄c̄am s̄c̄am sequente quo ad pl̄m̄ offiū absq̄ celebracōe ip̄i p̄tend̄

Item q̄ festū annūciationis b̄e **Item de celebracōe s̄c̄oꝝ annūciationis mane h̄y**
mane b̄y quociens in d̄nica palmarū 2 alioꝝ festoꝝ inf̄ oct̄ pasche.
ul̄ infra septimana passionis d̄ni aut ip̄a die pasche euēnt. In h̄y palmarū
ad d̄no officio 2 celebracōe ip̄i p̄ueniat̄ sollemnit̄ a celebrat̄. **¶** Festa uo
tributa a kalenam a marci eb̄n̄ si ip̄a die pasche ul̄ infra oct̄as eiusdem eue-
nit̄ quo ad p̄tendū officio eadē p̄ oct̄as pasche inponat̄. **¶** Nec excepto
ip̄ in ip̄a die b̄a marci eb̄n̄ 2 si infra oct̄as occurr̄ lecama maior ad p̄cessioē
a cruabz obseruabit̄ p̄ om̄ia s̄c̄a carnis abstinentia in hoc excepta ap̄t̄ paschal

xxx

festa reuerentiam ¶ Quocirca autem ex tempore septuagesime usque ad pascha
 et aduentu domini festi nouem leuonum propter hunc officium sancta die oritur ab ecclesia et
 ordinario celebranda in eadem sancta celebretur ¶ Alias quocumque tempore eue-
 nit die sancta sui propter officium huiusmodi quod sequenti die sancta repeti non potest
 festum nouem leuonum aliter tamen celebratio populi sedam sequenti in ecclesia
 tamen pleno officio pagantur Solo festo annuatiouis bene dicitur Si ultra
 vigilia palmarum euenit quod ex tunc quocumque tempore euenit In ipsa vigilia ad
 officium et celebratio ipsi plenarie volumus parum in hunc excepto . **De festo**
com statum quod finit sancta prima sancta **emittat eulianis et nocturno te**

T post octauas pentecostes que vocatur octa emittat ad nouem leuonibus et debita
 sollempnitate fiat in ebdomada uel precedente uel ab octa pentecostes in suis
 decessis usque ad sanctam predictam canter et legere de emittat per consuetudinem
 post finit emittat per ebdomadam sequentes canter officium sancte dicitur in tua misericordia .

¶ In quibus autem feria eiusdem ebdomade fiat sollempnitas festum eulianis
 per hactenus a nostris antecessoribus est statutum ¶ Item statum ut in omnibus
 ecclesiis nostre diocesis singulis noctibus in matutinis psalmi nocturnales sive fe-
 riales ad nocturnos nisi ea die sit festum tale quod missam ipsam habeat uel
 collectam Inuitat in laudes sicut et hanc die de sancto cuius est festum canter
 quodammodo in maiori ecclesia obseruatur Quis autem alicuius partem ecclesie festum
 seu commemoratio fuit pagendi . **Item de officio scolasticis**

Tem emittat ecclesie que habet distinctos personatus et officia iuxta eorum personatum
 et officiorum omnes honores debitas obseruet Statum et ordinam ut saluo or-
 dine placet ecclesie nostre colomen et in ecclesia ecclesie nostre emittat et diocesis scolasti-
 ca ipsarum ecclesiarum distinctos decanos et perpetuos redditus ipsi annuos et deputatos
 scolasticos hinc stallum in choro et locum in capitulo ac locum per decanum ecclesiarum
 suarum eorum in antea habeant et subintrent ¶ sub pena excommunicationis late sine
 in hunc scriptis a singulis canonicis ecclesie ipsarum obseruari dignum est
 cum ut qui ecclesie officio prestant etiam alios sublimitate gradus antecedant ac
 omnes emolumenta sequi debeant et equis ¶ Per hoc tamen volumus anapa-
 ribus canonicis ex missa impetrabilibus suis rationabilibus aliquate et derogari .

Tem sicut a bone memorie dno comrado archiepiscopo colomen predecessore mo-
 nonum in suo punituali consilio constitutum **De obseruancia capitulorum**
 Immonantibus statum ut in quibus ecclesia collegiata ad nostre ecclesie colomen
 decanus et frater per in festiuitatibus singulis missa per defunctis et comeditione
 pacis distincte ingredientes domum capituli cum omni titulo discipline ut et
 prebende aut cuiusque alius negotii tabulas capitulares distincte leuonibus
 inspectas quibus emittat sit canendi et legendi in choro audiant diligenter
 Insuper limaces mensuram ac balende et obitus legantur Necnon aliqua loca
 de bica et regula ecclesiarum legantur Et tunc immediate de disciplina fiat quod fuit
 faciendum de alia consequens post ipsam disciplinam tractentur negocia
 que ad utilitatem et necessitatem sunt spectantia publicam uel priuam
 Et si aliqui decanus prius non fuit propter hoc non obmittat nullatenus
 quin frater domini capituli intrent ad audiendam ipsam tabule capitulorum leuonibus

ut sciant quod omniq; in choro sit canendum ut legendum **Itē de recipie**
Tem q; non modicus ē error in **die cotidiana distibucōib; q̄e mēdē**
Sanonicos volentes p̄nam seu distibucōes cotidianas h̄re que nō nisi p̄n
tibus in choro debent 2 nōm̄q; exarquent diuisis fraudib; ad hoc questas 2
maxime in locis mēdē d̄mo nō curant officia mēdē q̄q; ad hoc teneant
p̄nam h̄mōi nullatenus h̄turi al **Q**q; plures conuentualiu 2 proctia
h̄d citaz plac̄ canonica 2 r̄ces se in obseruacōe mēdē credentes eccl̄as
mēdē tunc fore claudendis 2 q̄ deo nō fore seruendum **R**os m̄benas
conē p̄missa aptice p̄dis remediō volentes fraudib; h̄mōi obuiare **S**ta
tūm̄ 2 ordinauit ut decem in distibucōib; p̄naz h̄mōi cui; p̄ d̄na h̄oz
causa m̄curam̄ sigillaz seu misse annuaz qui eis nō m̄fuarit sub
t̄ant p̄com suam **R**ecō in obseruacōe mēdē eam locoz plebam̄ iū
constitucōm p̄e recordacōis d̄m̄ Bonifacii p̄e d̄m̄ sup̄ p̄miss̄ edicam se re
gant conē eam sub pena excom̄icōis 2 in virtute sanate obediencie nulla
tenus veniendo **C**uius constitucōis tenorem ut cui; pateat d̄m̄m̄ sub
s̄bendum **Q**uia m̄ eccl̄a plerimq; nōnulla r̄onabilis ordinat 2 cō
sulte que suadente subiectoz salitate postmodū consilicue 2 r̄onabilis re
uocat 2 in melius de conuicat **S**ane a n̄ris fuit dudū p̄decessorib; s̄p̄
cūta ut in t̄p̄ seu loco sup̄posito eccl̄astico mēdē nulla corp̄ casib; 2 sacra
ment̄ excom̄icōe d̄ma celebrarent officia al m̄strarent eccl̄astica sacramenta
Quia uō ex distacōe h̄mōi statucōes exerceat m̄denocō populū pullulat
h̄s̄to 2 m̄finita p̄cula annuaz m̄surgūt at eccl̄ie sine culpa eius debita
obsequia subh̄m̄ **C**um fr̄ib; n̄ris delibucōe h̄ca aliquā concedim̄
q̄ mēdē ab homine ut a iure plac̄ **N**on tantūmodō morientes s; 2 viue
tes tam san̄ q̄ infirmi ad p̄nam que p̄e p̄uacōem 2 facultatem h̄mōi ad
petrandū sume n̄cā ē licite admittat **D**id tunc excom̄icō nō f̄m̄t quos
admitti p̄e q̄ in n̄c̄acōis articulo uolim̄ ad eandem **I**llos 2 p̄e quoz
culpam delim̄ a fr̄udem laeta ē s̄ma mēdē al qui ad p̄petrandū delictū
Cuius orōne ip̄m mēdē ē lacrim p̄buerūt consiliū auxiliū 2 firuorem
nisi de ip̄o delicto si sint tales q̄ id face valeant p̄us facissent ut de fa
ciendū dederint caucōnem p̄dicam aut se faciffacē nequunt al h̄mōi cau
cōnem p̄stare iurauerint q̄ ad p̄com faciffacē **E**t ad faciffacōem h̄mōi
p̄ ea al p̄ eos qui face ip̄am debent 2 possunt p̄standū d̄abus consiliū 2
auxiliū at iū posse suū p̄ctū laborabunt **N**ō est p̄mē h̄nficū aliq̄e
concedendū **R**et tūc etiam quid ad ip̄os nec quo ad alios qui cū h̄c m̄ime
deliquerūt ubi ciuitas ut locus alius seu d̄m̄stas mēdē constat faciendū
ē relaxacō mēdē **E**t eis m̄m̄genda s̄h̄m̄ p̄mā saluacō **A**dicim̄
p̄tea q̄ singulis dieb; in eccl̄ie 2 in monast̄io misse celebrēt 2 alia decant
d̄ma officia sicut p̄us submissa tamē voce **I**anuis claus̄ edicat 2 mēdē
excl̄is 2 campana ead nō pulsatis **E**t tam canonica q̄ cetera eccl̄az
quib; distibucōes cotidiane illis q̄ m̄f̄m̄ h̄m̄ canonice distibuit **S**i ad
officia nō uenerint sup̄p̄edā distibucōes easdem amittant sicut mēdē p̄e
rent nō obstantē si d̄mo officio nō adessent **I**n festiuitatib; uō natalis
d̄m̄ pasche pentecost̄ Assumpcōis gl̄ose b̄nḡ marie campana pulsent

xxvii

moniales violant & quicq violat eor sua monastia ducit & ab ipis ad
annuaz suaz grau piculo ac multaz scandalo detinent publice Cur
q sui detente p eosdem aliq pabz & aliq frequ mmo ac violencia
ad sua monastia restituit Que omnia & singla ad sint com dei bonos
mores destruant ac sacram religionem deformant Et nos ipsa surda
aure trisire non deat Scatur ut viri quicqz status aut condicoms
existant qui aliquod ac aliqua comiserit pmissoz ipso fco edicoms
snam incurant Et p suos plebanos quocunqzqz prioris conuetud
mofioz In quibz sue salua mmorez hoc factus comiserit inquisierit
& si pncp statua publice denunciet donec deo & pat nobis ac ipis moite
rno de nima ac dncipio ad plend saffecim & p nos veniam & bnficiu ab
solucio constua ipse de moniales nre iuuat & diof ut pmissio e que
se lapsi sunt ne ex impotuitate ipaz alie simili puocent Quia pu
est ad mala animi homie & fualitas bene pber incenciam delinquentibz
¶ Per abbatissas mgra seu pmissa & conuentus suoz monastioz ab
no recipiant nisi ad penam caris ubi p abstinentia & alias castigaco
punit potint put discrecom abbatissaz mgra ac pmissaz videlicet ex
pedire Eodem ad maiori pre conuentu suoz ipaz si se hultic & duore
in sua pma gessint de suo carabz poterit eleual Excit qd diu biont
sue velo mediant infimū locū in conuentu ubilibz teneant Et om
doce in capto tractatibz & eltoibz penitus sint puate donec p nos per
laudabilem ipaz conuacoem ac testomū totius monastij eazdem ad p
missa in pre ut in toto restitui meant **¶** Volim ead ut nullus abbas
abbatissa mgra seu pmissa monachus seu monacha sue monialis hūc
rligione abiecto in ecclis batis ac placis aut alicubi nisi in rligione
hūc suo pcedant **¶** Vel abbas seu abbatissa mgra ut pmissa monachi
seu monialibz ab ipz nra licentia confessorem alimde q de rligione sua
sibi competit licentia tbeat eligendi **¶** Cetera omnia que pie memorie dno
conradus colomen Archiepus in consilio suo puuiali de monachis & mona
libz & cetera cetera nra q pdecessore p aucto dno ac cetera librate cetera facta
hactenus statuerit Que de platorz captaz mroz consilio yppbanus &
confirmam & in suo volumi roboze pmane Et tam ista statua q illa
a quibusz tam conuetualibz ecclis q eccliaz rōnibz prochnalid p copia
de ubo ad ubo habet & impetud inuolabilibz obseruai **¶** Promittam
& actū colomen In ead nra maiori de mroz platorz & cetera consilio & as
sensu Anno dmi & die supdict. **¶** *Inter statua . pmo .*
¶ Ne p ad pecuniaria ponat medem **¶** Ne aliquis teneat lras quita
tas de eleuaco corpis xpi & pcessibz obseruandis **¶** Ne paupes mendicet
in ecclis infra diuina **¶** *Item ne p causa pecuniaria ponat medem*
H omic & gra & q **¶** Quamq a iure canonico pusu existat **¶** De pro
debito pecuniario medem sine in load aliquem pferant tamen su
ad nos fana pduxit notoria nomilli plebam & papue in Berle &
in Replar & alij ibidem vicini **¶** Ardianat **¶** witten nre diof ad mandata

quedam que quidem mandata ex sui vigore quo ad hoc se non extendebant
p pecunia seu debito pecuniario impudenter facta suam iustitiam sustinuerunt
Immo r definetor corpora suorum proquar ob eandem suam crasse sepulture et
desistat tunc psumpserunt in dei maiestatem offensam iure negligentia
spe culpe aggruatom a scandalu psumptor **¶** Nec q nihil potest iura
de si eam cent qui eadem tuerent a ingressorum eorundem pena debita
castigant Cum no iurid ediciones s r ipor defensores r psecutores desic
videam **¶** Nos ad dei r scorp suar laudem r viuenciu consolatim defuitor
q fidelid salutem ne dna officia har deca hactenus neglecta amodo ne
gligant **¶** Et officii nri q iura obseruare r tueri tenemur debito Immo r
iam neglecta reassumant hno qui cca pta inbonut negligentee fuisse
corrode debita corrigant **¶** Constitucioem sancte memorie Bonifacii spe dmi
sup quo edicam in suis singulis articulis papim In omnib In nra auct
dioc Colomen firmid obseruad Cuius quidem constituciois ut cuilibz e
dem tenor liqueat copiam infra scribi fecim In huc modis **¶** Promde
attendentes r ef ut aut quid noue pecunie de qua in ipa constitucioe fit me
ao a simpliatz intelligat capim deca subsequens hec contemore dnm
in hec verba pntibz annettend **¶** Totid quocq homines hnt in tra omia
quoz dmi sut pecunia vocat **¶** Verius verna dca has ager arbor pec
quaz har pecunia d **¶** Ideo autem pecunia notata e q anaqi quod habebat
in pecuibz habebant p pecunia **¶** Si qui eo ut saltem metu pene a similibz
origibz retuliant constitucioem eandem no seruauerint deinceps **¶** Si p sone
fuerit singularis ecam **¶** Si collegiata aut conuicta suspensioe a dmo
Si vniuersitas ciuitates opida ut velle aut conuictates finit miedu sen
tencias quas monete sex diez pmissa in eorundem ex tuc r conut in hno
sepas firmid mouere uolum **¶** No fit **¶** **Iam ne alijs teneat lras qtuas**
Terz qui lras obligacionis p alieu pecunie qtuatate de au p pecunie solucioe
e credentibz satisfit **¶** De lre eedem penes creditoz suaz hede r success
res r manserint **¶** Ipi hede r successores forsan ignoraret solucioem factam
ad solucioe eius q debet omne obligaco tollat penes se hnt **¶** Monemus
ut infra dmi mensis spatium a dca pnciu lras eadem etna nostis coue
tibus seu hedeibus eorundem a quibz lre eedem pcessint seu quaz iucest lre
istucioem lras eorundem legiad impedimto de quo cor p offic mro Colomen
infra dem mensem fidem face teneant cessante restituant ut lras istas
apud offic p dmi infra tmmu ipm deponant p ipm istucioem p sone
ia p dca **¶** Concedi faciem monete pmissa suam madunt modo consili
sup dcam **¶** Mandantes p nos omne ueris vniuersos r singulos locoz pleba
nos hec pmissa tam in ciuit Colomen q ex firmid obseruad de m ab
firmombz r missi pto publicu (r ne cont eoz negligentia se aliquis va
leat excusare hnt eandem in consistois sup nre Colomen in loco ubi
psidet iudicio affigi pnti uolum **¶** ut ab omnibz legi possit **¶** Precipie
tes ad hoc sub pena excoicoms late sine in hno sept tium diez monete
pmissa ut singla collegia conuicta deam hancitad r etiaz reres

xpbin

pda infra pfaia mensam capiam pnaa mandati sub sigillo officiali me
 aut solamen expens suis rapiant p diligenti evocatoe r memoria corpe
 tem r pnaa absp cessatoe **Item de elevatoe corpe xpi r pcessibz obp**
Teneam immensam md saluatoe benignitate omi tempe veniat Tamen
 ad deuo maifestat pnaa consuam. Sed cutoe r fideles sua r cognoste re
 demptore. Ut a quolibz fidei signant r deuocua fiat pcpm r man
 damna omibz r singulis ut ai in elevatoe hostie saluati seu corpe r sang
 mo dñi nra ihu d q p sacerdotem fit infra missam pnaa sum r rcolen
 tes q dno nra ihu xpus tempe passioe sue a iudeis pmea corona caro
 eius harudine cesus ad ignominia eius decentibz delusione. Que rex iudeaz
 excoo fleuo genbz saluatus. In ea que uobis desup desuta sunt deuocoe
 humilitate r cordis compunctoe ipm deu bez omigemat ibidem pntem fleuo
 genbz aduocis gdnificetas. **Item** cogitanda est q hora seua dno xpi crux
 fixoos sui cruceo pnaa humes ad laad passioe sue banulanda impo sue
 nit. Ipo q cruceo suam anferentem a sequentibz ad mule r corumelio r ob
 pbno illius fuit desabz miduus manibz r pedibz clauis crucifixus r
 eadon elevatus r pendens a iudeis r crudeliter insultatus moxtem cruceo r
 debicam sustinens ut nos a debita r etna morte libaret. Unde ut p hmo
 contumelios deuota mente ipm gdnificemus. Et in signu dicitatiosissime
 passioe r resurreccioe sue. In festiuitatibz dñis r rogatoe diebz etc.
 ante deportata. Vos omibz r singulos exhortam r in dno monem iur qd
 pcessioibz nitee. Ipam q cruceo bnuicam no in comessatibz ludibz r
 ebrietatibz r mudimo dancatibz. Et ai lacime cordis r sinceru deuocione
 sequi studeat ut ipm qui se pati in eadem uoluit immaculata vita p hanc
 vitam sequi meamur. Sicuti etnatis ad eodem. Omibz em pmissa faciatibz
 ut contras ul confessi de omnipotent da mia r biaz per r pauli apda e
 cap aucte uisit in elevatoe hostie saluati pda. Item in pcessioibz
 uo pda uigilia deo indulgentias de inuocio sibi penitencis in dno nra
 nardie relaxamus. **Item ne paupes mendicent in ecclia nra dñi**

Hoc dñi mandand ne p clamorem r infestatoe paupm q in ecclia
 r monastio eoz mendicare q dolendū est ipos ad hoc compellunt ut
 frequenit fuit fideles ad dñia conueniatibz a suo deuocionibz retrahant
 r in suis ordibz pgrauent. **De paupes** q ante foreo ecclie amob se reapi
 ant ecclias dñis p pmdiq no merentes. ibidem elemosinas xpi fideiud deo
 aut. Sed ut diligenti obseruet mbit elemosinas adueniat apud deu d
 ipd nra duplicetur. **Item** q paupes p ecclie hospitalos qec obseruae decto
 compellant. Sic tamen q illius cui inuocia eleos sibi die peccat a xpi fide
 libz elemosinas largioe complacem botuam in dno consequant. Ita r dñf
 in sca mra synodo. Bñne celebrata estmo dñice Inuocamus q fuit septua
 fit in arch Anno dñi m. ac. vicesimo octauo. **Item uali dñi hamp**
De p saluo locatus **Item de dno supda. primo**
 casibz referuatis r in absolucioibz r pmo. **Item** ut nullus moratq ut ligat
 mus suo reddat. **Item** de iudicibz ignocis. **Item** de exactione sellarū p
 sigillo. **Item** de usup r quo qui tenent eas. **Item** ut in emuicacibz
 taberne non seruentur.

xxx

non sunt ius dicentibus, non peccat impune Ipsi quoque exortati et bigamii. Con-
 hec faciem monede digna dicitur exnue pmissa nisi deficiat paqz p eos in
 debito devate de expens absqz rmissione de illis faciendū faciffecne competet
 ut extat exccatōne snam quam in ipos in hno septis forme) incurrit eo
 ipō Quid snam si p alios digna dies subsequentes sustinuerint aīo indu-
 rato Ex tuc Officij, aduocet, pcurf, tabell, aut tuncz assess, ue alcius in nra ciuit
 a doct ipō fō snt puati a snt inhabiles ppetuo ad talia ut ad similia officij
 consequenda

De Iudicibz ignotis

Tem qz pualosim est auz dicitur se in dignitate psonatu ut officio fō cōsta-
 tucū ut sedis aplice ut legatōz eius delegatū ut subdelegatū iudicem cōsta-
 tuad adhibet fidem nolimus n pūo constare p rēpta aplice a instrumta au-
 tōnata ut sigillis notē signata ut signatē id quod asseruit deo et Et papue
 de aliqubz assenatibz se iudices ne dū in eadem regione si indiusio doct distanabz
 p bñ ut decem dietas ad loca rēnata a p psona alienigena ac a mandis
 exequendis suppen a mēdōz a maxime in causi pecuārie que ut p pūcio
 iudicis sepūs in bonū pcedē ad herandū rēos ut metu expensaz a laboz
 ditandōz id cogantē solvere quod nō tenent ult dietas a iure constitutas
 emittit assenatē ex privilegio spali de quo nōdū constat id sibi indultū esse
 Supientes fraudibz hūmō obviare mandamus Immo inhibemus omibz mō
 subditis ne talia iudicā a papue ubi nec locus iudicis ad quon acat ut eius
 sigilla cognoscat at etiā autentici rēptā aplice nō apparz mandata dēncōp
 recipiant at exccatōm demandent. Concrū faciem eo ipō monede decem dies
 pmissa suppen ab ingressu ecclē snam quā in ipos exnue ut extat in hno septē
 form) Inerant ipō fō a qua nō absoluant n pū quā p suā exccatōm talom
 qualem lesenē competentē faciffecne de expens. Ne tamen iustico dēncōp iudicā
 quānā fuit impediā. Volim rē mandam) ut dū aliq mandata cōstia ad
 eos delata sunt a distm) ex corp simplicitate quod de eis faciendū fuit igno-
 riat sep eis at nos at officij m) consulant m) ut eiusdem officij discussi-
 onem in eisdem pnt iustū fuit pcessuri.

De exccatōe fallari p sigillo

Tem qz quidam Iudices quidam seu ad hoc quo corp iures gentes in quibzdam
 locis ut ad nos puenit nūc inuidie nūc ppi luci ad quoslibz epibz inhiātes
 sub ppe sollari sigilloz actorz cause quāz imodicas exccatōes excozquent. Ne
 id decet fiat papm) a mandam) in virtute fōe obediētie a sub mēnāte ma-
 ledicōis etne. Ne dū Iudices in m) dūctate a doct exnue ut corp dices in hac
 pte gentes quacūqz auitē fugentes quocūqz colare questio sine in rōnatiācō
 mbz sine in absolutōibz corpz cōnatiācō suppen exccatōis snas maderint at
 mēdōz rēpātōe actorz seu snaz sigillatōe plus qz fā qualitas exigit re-
 cipiant moderate. Et p dū plus a min) a pūo dūm) mēnāte a fōz q) licitōm
 sine fallaciā p eos moderanda. Ne si secus fecerit tamqz de iniuste recepif
 ne dū apud dū ad rēstauratōm obligat) etiā de talibz cogant) rōnem reddē corp
 Iudice competente.

Item de sup) a qui tenent eas

Tem sicut dū dū nre sub pōne quibz pphibitū est. Et nos inuētiōe nūp
 pphibemus ut nō collegiū nec dūm) fōas at sim) p psona cuiusqz dignitatē
 conditōis a status alienigenas a alios de cōra ipoz nō amōdes qui solent in

mansionebus suis p^{re}sentem mensas seu tabulas et expende seu nuuacat pe
cunias ad usus in emmuntialibus villis et t^{er}ris domos in quibus hec faciunt co
dum et conductos h^{ab}ere aut alios h^{ab}ere p^{er}mittant Et si uisus p^{er}ditos ma
nifestos a iure edictos infra tres menses de t^{er}ris suis expellant nisi ca
de deceto admissi Et nemo illis domos ad p^{er}fectas usus extendere loq
quocumq^{ue} titulo ad hoc quefecit Contra facien Si p^{ro}ne maiores fuerint suppen
Si minores occurrere p^{ro}ne executionis Si autem collegium ut d^{omi}nus fuit ipso
seu m^{er}ito finas se nouerint mansuros Alio p^{er}one a iure in hoc actu afflictio
currentibus sua morte

Item ut in emmuntialibus taberne non fructur-
tem ad uicandi scandala que fructer in emmuntialibus ecc^{lesi}is ex eo q^{uod} in h^{is} taberne
p^{ro}u^{er}unt in benedice potus laicali modo obseruati consueta obseruare contigunt Et
quibus in eisdem emmuntialibus a confederatis ibidem h^{ab}ere mouent ad e^{ss}e p^{ro}u^{er}unt
homidia subsequuntur emmuntialibus libertates violant **Preceptum** et mandatum
ne quis clericus al^{ius} religiosus cuiuscumq^{ue} status aut conditionis ext^{er}ne p^{er} ab olim
in^{ter} ecc^{lesi}as m^{er}itorias et emmuntialibus consuetudines in ip^{si}s emmuntialibus modo laicali
tabernarum officio p^{ro} se al^{ius} p^{ro} al^{ius} edicat seu ex^{er}ceat p^{ro}mittat Contra facientes
exactione suam quam m^{er}itorie dignit^{er} d^{omi}no a temp^{ore} h^{uius} pub^{li}cis p^{ro}missa in
eos in h^{is} sp^{eci}alibus formis m^{er}itorie d^{omi}no ipso f^{er}o **Preceptum** i^{ur}e in uirtute p^{ro}
obediencie omⁿⁱbus p^{ro}u^{er}unt ecc^{lesi}as collegiarum et conuentualium et mendicantium et de
canis xpianitatis necno abbacissis m^{er}itorie et p^{ro}missis q^{uod} infra mensem h^{or}um co
p^{ro}iam ab officio m^{er}ito colomen recipiant ex eor^{um} ignorancia ab eor^{um} obseruancia
ualeant excusari Et ea in suis capitulis et conuentibus publicent et plebanis ac
at p^{ro}u^{er}unt subiectis aliis q^{uod} quor^{um} m^{er}ito capiam eor^{um} expens^{as} r^{ati}onem t^{er}ant et
assignent **Publicati** et acti in hac n^{ost}ra synodo **Sumen** plac^{et} et d^{omi}no p^{ro}u^{er}unt p^{ro}
anno d^{omi}ni m^{er}ito anno dicesimonono crastino q^{uod} canuat **Inuocant** **Item**
Primo ne cl^{er}ici seculares seu religiosi **capla** statutorum d^{omi}ni hen^{rici} p^{ro}da
negociis secularibus non se immiscuant **Item** q^{uod} cl^{er}ici seculares et religiosi consueta
et coronam debitam in capite deferant **Item** q^{uod} cl^{er}ici uestibus singularibus aut p^{ro}
tibus et aliis eor^{um} status contrariis non utantur **Item** q^{uod} cl^{er}ici m^{er}itorie non ad
mittantur ad tractatus capitales **Item** de modo celebrandi p^{ro}u^{er}unt missas
p^{ro} q^{uod} aliquis in sacerdotem est p^{ro}uocatus **Item** de hoc insignibus d^{omi}ni colomen
ut cause ecc^{lesi}astice tractari possunt et debent **Item** modico statutorum p^{ro}u^{er}unt
ecc^{lesi}e colomen auct^{er}e ap^{osto}lica f^{er}o p^{ro} d^{omi}no hen^{rici} archiep^{iscop}o quo ad auct^{er}e et auct^{er}e colom
et modico eor^{um} statutorum p^{ro}u^{er}unt f^{er}o auct^{er}e p^{ro} d^{omi}no hen^{rici}
quo ad eor^{um} auct^{er}e et ciuitates colomen **Incipit statuta**
Quoniam d^{omi}ni d^{omi}ni hen^{rici} de gra^{ua} sancte colomen ecc^{lesi}e archiep^{iscop}o et archiep^{iscop}o
petua rei memoriam licet consueta p^{ro}uisione a s^{an}ctis p^{ro}u^{er}unt et a m^{er}ito p^{ro}decessoribus
at a nob^{is} sup^{er} uita et honestate ecc^{lesi}arum d^{omi}ni p^{ro}mulgata sunt statuta **Tamen** q^{uod}
in eor^{um} obseruancia se multa tam gra^{ua} q^{uod} m^{er}ito p^{ro}uocatoe r^{ati}onem non ex^{er}
cent r^{ati}onem ad illata et ordⁱⁿⁱ et honori et statui ecc^{lesi}astice non congruancia
frenalaxantes Ex officio nob^{is} com^{miss}o debito cor^{am} ip^{so} quo obseruancia
uirtut^{er}um et statutorum h^{uius}modi uirtut^{er}um p^{ro}u^{er}unt non induant tam adiectarum ex allega
cione penarum q^{uod} adiectarum **formidine** abusibus temeraria refre
nae de m^{er}ito capla et plac^{et} consilio et assensu **De cl^{er}ica secl^{er}ae ut religiosi**

xxx

Statutum ne clerici seculares aut religiosi (negociis secularibus se immiscuant) **imittant**
 secularibus a iure prohibitis personarum tabularum officio immisceantur aut ea exco. p
 sumant. **R**ationem la mandamus in virtute scilicet obediencie omnium archiepiscoporum
 pontificum et prelatum ac ceteris quibuscumque ad quos clericorum tam secularium quam religiosorum
 statuta in civitatibus et diocesis spectant correctio ut ipsi suos subditos ab huiusmodi tab
 nularum officio avulsione debita desiste compellant. **E**t ut ad hoc ardeat
 compellantur. **M**onemus omnino clericos seculares et religiosos non subditos
 omnino mensi omnino ipse pro monacho legitima indulto ne de cetero huiusmodi taber
 nularum officium quisque corpore aut publice et pro se exco. presumat. **A**liquis autem
 preter statuta talis officium huiusmodi exco. penas in constitucione. **S**cilicet. p. p. d. d.
 ex. d. d. et h. clericorum que incipit. **D**ioecesis exp. p. p. alias penas ca
 nonicas ipso facto volumus subiacere. **E**t nihilominus huiusmodi qui beneficia fuerint a
 precepto fructuum suorum beneficiorum et ab ingressu ecclesie. **B**eneficia vero non habentes
 plura ab ingressu ecclesie eo ipso volumus fore suspensos. **Q**uas suspensionis finem
 si per alium mensum sustinuerint subsequentem tamen habentes beneficia que non habentes
 a diocesis officio comit. p. p. extime suspendimur. **I**n huiusmodi. **I**n quibus
 suspensio sine si per reliquum mensum tunc sequente. **P**ostquam in quibus corpore in huius
 statu. **E**cclesie finem promulgamur. **Q**uod statuta ad personas foris seu ex
 clusarum secularium sive monasteriorum ad omni sui vigore divini extendendum.
Rolumus tamen pro premissa quomodo a benedictione omnium si qua et a beneficiis
 suis seu aliunde per negociacionem ad derivata fuerint. **S**imodo hoc sine solo
 nec in fraudem preter statuta fecerit. **M**odis hactenus consuetis et decanibus
 prohibe. **I**tem quod clerici seculares et religiosi consuetudine debita in capite deferant
 eam statutum. **I**tem quibus clericus sive secularis sive religiosus cuiuscumque dignitatis
 condicione aut status existat. **H**abeat consuetam et coronam in capite suo ordini
 a statu congruentem. **M**axime defendit cotidie coronam in capite que secundum
 sui ordinis et status decencia debita appareat sine fraude in capite non abrap
 si in foris super peccatum deorsum ut de curato nisi infirmitas alia scilicet
 et in scolis et alia in legitima causa excuset. **A**liquin beneficia habentes autem in
 factis exco. qui talem coronam non pro modo deinceps assidue non porceat
 vno. **X**vi. diebus monacho premissa in d. finem ab ingressu ecclesie quam in huiusmodi
 in ipso comit. **F**erimus se nomine mensuras. **M**odum vero longitudinis
 et virtutis omni salua corone decencia secundum modum preter ipse ad quos ipse
 clericorum correctio pertinet. **C**omitemur in virtute scilicet obediencie inuigentes eis
 dem ut quibus put. ad eis pertinet suos subditos correctio debita ad porcand.
 a huiusmodi consuetudine debita non negligant. **C**ohere. **N**ec si ipse ea hoc in beti
 fuerint negligentes oporteat nos ipso desidium corrigere et punire. **I**tem
 com. ad felicias recordacionis quod clerici iustitiam iugulantes et preter non deant
 Clerici ipse. **S**ub talis penam statuit ne aliquis clericus singulari al. p. p. a
 pu. **D**este utant nisi rationabilis causa subiacet huiusmodi penas in ipsa constitucione
 clementina que ext. de d. d. et honestate clericorum et incipit. **O**mni qui abiect.
Concedimus autem preter statuta in omnes et singulos clericos in civitatibus et
 diocesis vestros statuta omnino videlicet aut ois graucos aut ois rubicos aut

in laicis scissas et ante peccata notabilia scissas aut noticias publice desuper sine
causa rationabili portantes monitione omnino mensurata ut talibus desertibus de
cetero non deane ad minus excoendendis. **¶** Volentes et statuentes ut per quos
mensurata tales desertibus talibus non deane si secus fecerint penas huiusmodi in
admittant ipso facto. **¶** Expediat enim ut ipsos pena similis committat quos faci
mus par comminat et coequat. **¶** *Quia inordinati non admittant ad ecclesiam*

Tem hanc canon felix recordationis Clementis septime predicta ex de ecclesia et quia quia in
omni hanc in ecclesia statuit ut nullus in ecclesia cathedralibus collegiatis vel re
gularibus uocem in capitulo habeat etiam si ipse sibi ab alio libere concedat nisi saltem
in subdiaconatus ordine fuit constitutus non obstantibus quibusvis consuetudi
nibus seu statutis. **¶** Quia tamen nonnulli ecclesia in facie non exentes non obstantes ph
bicatione canonice antedicta de fide tractatibus capitulibus et si hoc corpore de iure non ha
beat tamen alius uocem huiusmodi permissum se ingerunt et immiscent. **¶** Nos ho
lentes predicta canonice intentione perna statuto inuani. **¶** Statuimus ne aliquis
canonicus aut clericus in facie non exens capitulibus se non immiscet tractatibus quod
quomodolibet nisi ad hoc expressum per decanum fuit et capitulum inuicem. **¶** Per quod tamen
in nouationem non credit se uocem in capitulo huiusmodi. **¶** Item ecclesia etiam in re non
existat qui ad suscipiendam disciplinam coram uenire ad uocacionem sui su
pioris ut ad signum campine secundum consuetudinem sue ecclesie seu monasterii personam
non communi conuocatur tempore debitis et consuetis quia disciplina coram completa
clero creat et recedit nisi ut dominum est remanere indicatus promittendo eos libere
et pacifice qui uoces in capitulo huiusmodi negotia capitulorum disponere et ecclesie. **¶** In con
tra faciem excoendos suam quam in hunc scriptum formam monitione x. dies permissa
promulgamus. **De modo celebrandi primam missam**

Tem autem quosdam quosdam auaricie impellat adeo excoendos ut ad faciem faciem
ei ordinem promouent in quo ob ipsius ordinis dignitate ab omni de se nullo
deus et ab omni solo prioribus debent peccatis abstinere in quibusdam modis in ho
mestis et illicitis statutis eorum omnino non decentibus licet excoendos alios an
cedunt. **¶** Plures enim missas quas primas missas uocant in diuisa loca pri
celebrant omnibus quos possunt non solum per se ipsos aut per suos familiares. **¶** **¶** **¶**
per quasdam mulieres pones in placitis et in locis prius ubi ipsi conuenire solent
et huiusmodi missas celebrare intendunt promittentes et clamantes non sine scanda
lo et decencia conuocant ipsam. **¶** Nos id de cetero omnino fieri prohibemus. **¶** Statuentes
ne aliquis facies de nouo promouet et de cetero promouendis aliqua prima missam
cantet seu celebrat sub titulo prime misse nisi dixerit quia qua et non celeb
bit alibi quam in ecclesia in qua beneficiatus est ut si religiosus fuit in monasterio suo
¶ Non beneficiatus in ecclesia parochiali sui domini ut origine nec ut pre
missis est promittentes seu clamantes in locis et in placitis publicis ubi ipsius
inspire ut conuenire consueuerit sed per se aut per alios percurabit. **¶** Immo excoendos si
fraude hoc si non promittit. **¶** Continuo faciem excoendos suam autem in hunc scri
ptum inuocant ipso facto. **De locis insignibus doctores colon ubi quis ecclesie et ecclesie pnt**

Tem autem felix recordationis Bonifacius papa octimus in ecclesia statuit ne cuius alicuius
alibi quam in locis insignibus audiant et nonnulli in re autem et doctores homines autem
hanc sedis apostolice aliquos ad diuisa loca reputantes et loca et insignia alicui
percurat. **¶** Ipse autem et assensibus loca talia non debent per insignibus reputari.

xxxj

2. ineligantes sepius dubio sit exorto contempit ipas ptes bonas labonibz
 gubz 2 expensio **¶** Nos hoc dubiu aucte pnt facuta ppe queton ligantem
 tolli incendentes **¶** Cuiusmiam Colomen 2 imen 2 ancten 2 Sustacen 2 Tuacud
 loca pte insignia 2 ee talia ubi cae aplice itatib de iure poterit 2 ea p loef
 hoi debz insignibz **¶** Cetera uo loca mze dioef p qmz loca pta pte mmi
 insignia 2 talia ubi cae aplice tractu de iure no poterit declaramus.
¶ In quaz omi testiom 2 robort firmitate sigillum nrm vna ad sigillo
 capit mri pntibz e appensum **¶** Dated Anno dno m^o cc^o lxxvi. In quo
 ba Henrici confessor

**Modus statutorum punitiatur ecclie colomen aucte aplice facta p
 dnm henricum archiepiscopum colomen quo ad ciues 2 civitatem colomen**

Henrici dei gra sic Colomen ecclie Archiepiscopi. facti Imperij archiepiscopi dilecti in
 xpo pater 2 archiepiscopi abbatibz pntibz 2 placet ecclesiarum rectoribz mraz civitatis
 2 dioef ac aliis subditis nris dnm Salucom in dno sempiternam **¶** Dupliciter
 digna de puidencia sanctissimi in xpo patris 2 dmi Johne ppe xviii sacrosce
 Romane ac emulipalis ecclie sumi ponet nobis dntas recepim in hoc verba
¶ Johannes episcopus servus servorum dei venabili fratri Archiepiscopo Colomen salm 2 aplice
 am bndicem **¶** Significauerunt nobis dilecti filij Iudices Scabini consules
 2 comunitas Civitatis 2 dioef Colomen q quedam statuta ordinaria aucte
 edidisti in quibz me alia continet q violantes emunitatem seu dntas ecclesiarum
 hodie de videt extrahendo de eis ut 2 modo alio violando Ipo fco suam
 evocatis manent **¶** Et si plures fuerint ut iudei seculari hmoi violantia
 fecerint deus in quo tales domalium erant ut habuerint Ipo fco subiacent
 mtdo 2 in loco ubi emunitas lesa fuit cessatur penitus a dno **¶** Et q qd
 deus seu prochia tuaz civit 2 dioef ad qua ut ad quas pedones raptos
 2 indaptes honoz 2 rezp ecclesiarum ut ecclesiasticos psonas puenierint seu pda
 ut rapina aducte ut pde ipius empcoi fuit Ipo fco ecclesiasticis sit suppon
 mtdo **¶** Et q du ibi malefcores ut pde spolii ut rapine illius empcoi fuit
 cesset eadem a dno **¶** Et si p eduo ibi steterint lq extitit recessit ut ad alia
 loca se transfugerint pda seu spolium al aducta fuit nichilomin prochia seu loca
 in quo eduo manserant ut ubi pda ut spolium consumpta fuerat p duos me
 ses subiacent mtdo nisi medio tempe fuit satisfactum pnt in eiusdem statuto
 dno plenim conyentim **¶** Tu itaq sicut de Iudices Scabini consules 2 comunitas
 nob significat curavit **¶** Ea civitas sit spaciosa plimiu 2 diffusa hno dnt
 2 octo prochias magnas pncipales 2 multas collegatas ecclias plimas
 q capellas **¶** Et si tota Colonia consuet in tali forefco locus hmo tota
 p consequens civitas reputabit mtdo 2 sit ppe magnitudine eiusdem
 Civitatis ppe facta que fropd in aliqua ex pda prochia comitatur **¶** Qu
 et temp aliquod in quo ita Civit no subiacent mtdo **¶** Sic q hmoi
 ita durante insipulca maneret in Civitate pda in magna multitudine
 fuatoz corpa ex quaz fcoe sanoz infetio sequet **¶** Infantes frauderet
 sacramentis ecclesiasticis crescet indevotio populi **¶** heres pullularent 2 inficia

picula insurgent avarit magna etiam et piculosa scandala possent sequi
Quod pro nobis humiliter supplicavit ut quibus piculis et scandalis obviaret
que comide possent sequi statuta moderari et mitigare predicta auctoritate apostolica
Signatorem benivolentem. **N**os eorum supplicationibus inclinati firmitatem
tuam requirimus et rogamus auctoritate apostolica scripta mandantes quatenus
prudenter attendens quod tempore iudicis divina organa suspenduntur et laudes nec
sacramenta ecclesiastica ministrantur ut solent adolecentes et parvuli precipue
cece rarius sacramentis ministrantur inflammati et phidant in fide infidelium tepere
divocato hereses pullulant et multiplicantur picula avarit predicta statuta
sic studeas tempore quod ex singulis delicto in una parte civitatis commissis
tota predicta civitas non subiaceret iudicio. **E**t pena huiusmodi non extendatur
prochiam ubi foresem huiusmodi fuerit peccatum. **N**isi per viros iudices
sules Scabines vel officium civitatis predicta quocumque nomine constanti exco
suo proficiantur peccata. **Q**uo statuta in suo robore perservent. **D**ato
Annoni die Idus marit pontificatus nostri anno septimo. **V**erba huiusmodi per nos
nequaquam statuta huiusmodi. **I**mmo per bone memorie domini Engelberti quondam
solomon archiepiscopi predecessorem nostrum de consilio capiti et populo ac placet
nostris iam dudum longe recitatis compibus edicta existant per creatas etiam
accus per nos ac eorum libertate observanda et per nos publica utilitate per
pensata de consilio et consensu nostrum capiti. **S**uffraganeorum quod nostris capitis
et suorum seu ipsorum procuratorum ac populo et placet nostrorum in pleno consilio per
divina quod alias celebravimus provincialia facta et ad tota provincia se
extensa. **E**xistat etiam cauam non sine consulti provisione in eisdem
statutis locis fore conservanda quo ad observantiam iudicis et cessationis divocato
in casibus iudicis totam civitatem solomon et non tantum prochiam in qua
ipsum contingit committi foresem. **N**e viros Consules Scabines vel officium
et comites civitatis predicta foresem aliquo in una ipsius parte civitatis peccato domini
iudicis divina copia superet defatores et delinquentes in casibus iam proficiant
litis apostolicas concitatis ad standis lesio emendatis debitas inducere non curi
rent. **E**t potius tota iudicis civitate divina et divocato carencia concitatis
foresem accius marit eos ad huiusmodi emendatis standis inducere foresem
festinarent. **N**e per consensu virtute huiusmodi predicta astingantur. **D**um ad
aliquam modicum eorundem statutorum faciendum. **N**ec proficiantur suffraganeorum
a domino nisi permissis bonitas notitia huiusmodi predicta suas liras concessisset.
Tamen ut iuxta intentionem ipsorum civium deo liras ad nos impetrant et ne
aliquorum persuasionem de fore de aliqua nota inobedientie arguant. **E**t ipsi
pmpacere existant ad confuondam ecclesiasticam libertatem per nos quod creatas
tatis defendendit et a novis perservandis. **T**ali de consensu nostrum capiti ac
populo et placet nostrorum cetera observantiam iudicis et cessationis divocato auctoritate sta
tutorum predicta quo ad civitate solomon in casibus quos de lra apostolica se ex
condit divocato ordinandi et disponendi. **Q**uod per violacionem creatas emu
tatis seu deca in una parte civitatis commissam in pla prochiam in qua hanc co
mitti contingit statim iuxta modicum infra septimam cesset a domine. **E**t

xxxij

si plures fuerint ut iudex secularis qui hinc violentiam fecerit in prochie
 eam in qua tales domaliter fuerint ecclesiasticus fuerit in eodem. **I**n aliis aut
 ecclesie collegiatis concensualibus et prochie cuius colomen pro hec infra
 quidem dies a tempe hinc commissi violencie et plebani prochie in
 violencia ipa comissa fuit consilio cuius colomen ut magro consilio sue
 aliquibus ex ipis consilibz notificare computandi comitente sue comites
 compellant ad emendandz et satisfactom condignum standum. **N**ec ces
 se a dno nec ecclesiasticus fuerit in eodem. **S**i ipm in eodem seu cessacom a di
 me et eosdem quidem dies suspendimz et tenei volumz ac decrevimz in
 suspensio. **N**isi per iudices magros cuius consules scabines ut officii aut
 comitatem cuius pda ut eis mandantibz aut rati hinc seu fidei
 hinc in suo chine facie defensantibz excessus hinc fuerint peccati
 Quo casu statuta pda sicut ab ipso Engelbeo pmozialit sue edicta pue
 lre apte inuit pferant. **V**ero si infra quidem dies per expocam
 sue notificatam hinc violentiam consilio cuius colomen sue magro
 consilio aut aliquibus ex ipis consilibz defactor sue defector de conspa
 p ipos violencia no satisfecit exeat absqz aliqua alia impellaco sta
 tuta puaalia pda in omni forma pmeua exata diligencia obfuerit
Volumz aut qm in prochia in qua hinc violentia fuit peccata infra
 quidem dies pda pparat p ipse plebanus seu eius vicarius ipam vio
 lencia consilio cuius colomen seu magro consilio aut aliquibus ex ipis consilibz
 notificavit no ante nec alias corpa definitors ad sollempnitate misse
 tradi possit ecclesiasticis sepulture. **I**pm in eodem sue cessacom dno quo
 ad sepultura et sollempnitate exequiaz ipaz suspendentes. **S**up pba
 coe ut notificaco hinc fce fce volumz ipius plebanus seu eius vicarius
 si in dubio reuocet iuramento. **N**otificaco in sup ipam fcam idem ple
 banus sue suis vicarius capto mo innotabit ut fieri possit qn quide
 em dies pda sint elapsi. **N**e uo notificaco aliquo colore diffat. **P**roca
 pmi ut plebanus seu eius vice gene in cuius parrochia violaco fuit pe
 cca statim postqz sibi hoc constare pue sedm statuta constandz est
 notificaco ipam faciat sedm modu pda. **Q**ua si per ediu post
 qz fca constare fca neglente pbo seu eius vice gene eo ipso ab officio et
 bnficio sint suspn. **E**t si adhuc per ediu subsequens hanc innotacoem
 no fecerit ut dem e eo ipso excoicome suam qua in eos in hinc septas
 formz sint notati. **Q**ue omnia et singula in obfuaco in eadem sue ces
 sacione a dno sedm statuta pfaa in suis capitulis et clausulis cont
 ritoes inuafices et pones bonoz a rez occaz seu ecclesiasticaz psonaz ipm
 polui et rapnam et inuafionem infra ciuitatem colomen comitentes et
 domaliter hinc volumz obfuat. **P**er pmissa uo que em ad colom
 cuius extend volumz quo ad obfuacoem eazdem statutorz sue in eoz
 et cessacom a dno quicqz no intendimz induit sue inuoue. **I**n qz
 om firmitate et testidm sigillu in m dno cu sigillo capli m pabz
 e pntibz appensa. **Q** nos caplm p nob et pomb colomen in signu
 consensu m pntibz pntibz duomz apponendz. **D**at Anno dno m^o cc^o
 xxxij. **C**rasmo dnce qua tancat. **I**nocentius me

Modico eorūdem statutorū statuō scōpū p̄dā auctē p̄ eūdem dñm
hōm̄ p̄ arēp̄m quo ad eorūdem auctē & auctoritatē coloniensē

Tē nōie dñi amen hōm̄ p̄ gr̄a sc̄i colōmē ecclē arēp̄is & Joh̄es
ep̄us suus suoz dei ven̄ p̄ arēp̄o colōmē & ut a. Sac̄ d̄m̄on
dñi dñs mar̄ti Pontificat̄ h̄m̄ Anno dñi Noe h̄m̄o h̄is ap̄lic̄. Quē
obedire uolentes ut tenem̄ de cons̄u m̄ cap̄t̄ ac p̄oz & plac̄oz m̄oz
p̄dōz circa obsequiā m̄ed̄ & cessatō a dñis auctē statutorū quo
ad auctē colōmē talē d̄m̄m̄ ordmandū & disponendū & ip̄a statuta
m̄d̄ndū q̄ p̄t̄ violatōm ecclēz emittat̄ seu d̄m̄ in pla p̄ochia
in qua h̄ant cōmitti contiḡt̄ cesset̄ a dñis. **I**n aliis auctē ecclēz
collegiat̄ conuenialibz & p̄ochis auctē colōmē p̄ hoc infra m̄esem
a temp̄e notificatōis sc̄e p̄ plebanū p̄ochie in qua violatō p̄t̄a fuit
consilio auctē colōmē aut m̄gr̄o consilio siue aliquibz ex ip̄is consilibz
notificat̄ computandū ut delinq̄entem seu cōmittentē compellant ad satisfac
tōm adignam p̄standū si cōmittens siue f̄ct̄oz de auctē colōmē & sub
p̄t̄ate m̄gr̄oz & consilio fuit d̄e auctē nō cesset̄ a dñis n̄ ecclēst̄ic̄ ser
uet̄ m̄ed̄m̄. **S**i ip̄m m̄ed̄m̄ siue cessatōm a dñis p̄ eūdem m̄esem relaxat̄
ad dñm ac tenet̄ volūm̄ & d̄m̄m̄ relaxat̄. **T**erz̄ si ecclē infra d̄m̄m̄
p̄d̄m̄ post exp̄it̄am siue noticiā h̄m̄o violatōis consilio auctē siue m̄gr̄o
consilio aut aliquibz ex ip̄is consilibz f̄ct̄oz siue f̄ct̄ozes de cōmiss̄ p̄
ip̄os seu p̄ ip̄m violatōm nō satisfec̄it̄ dñis n̄d̄m̄ f̄ct̄ozes seu f̄ct̄oz
iuri & p̄t̄a d̄oz m̄gr̄oz & consilio ip̄is submitt̄. Ita q̄ ip̄m seu ip̄os
ad p̄standū h̄m̄o emendat̄ compellē de f̄ct̄o potuerint. **E**cclē statuta
p̄uincialia p̄dā in sui forma p̄m̄eua exata diligentiā obsequē. **S**i a
p̄dā delinq̄entes f̄ct̄ozes siue delinq̄e a f̄ct̄oz ecclēst̄ic̄ fuit aut de auctē
colōmē recessit̄. Ita q̄ m̄gr̄i p̄dā & consilio in ip̄m seu ip̄os iustit̄am a
p̄t̄atem nō h̄uerint aut exere possint in p̄dā auctē colōmē aut in
ecclē collegiat̄ conuenialibz aut p̄ochis auctē p̄dā p̄dā statuta
nullatē obsequē. **S**i ip̄m m̄ed̄m̄ siue cessatōm ob h̄m̄o delat̄ p̄mulga
t̄ relaxat̄ sit volūm̄ aut q̄ in p̄ochia in qua violatō h̄m̄o fuit &
p̄t̄a p̄t̄a quā fuit cessandū ut d̄m̄ est infra quatuor septimanas
p̄t̄a p̄t̄a p̄t̄a plebanus aut eius vicarius ip̄am violatōm consilio auctē
a m̄gr̄o consilio aut aliquibz ex ip̄is notificat̄ & nō d̄m̄ nec al̄ cor
p̄i defuatoz ai sollempnitatē missē tradi possint ecclēst̄ic̄ sepulture
ip̄m m̄ed̄m̄ siue cessatōm d̄m̄oz quo ad sepulture a sollemp̄it̄ coeclēz
ip̄az p̄nabz sup̄pendentes. **I**n c̄ri costōm sigillū n̄m̄ d̄na c̄i sigillo
cap̄t̄i n̄ p̄dā p̄nabz & appensū. **Q**uos cap̄t̄i p̄ nob̄ & p̄onibz colōmē
in signū cons̄us n̄ p̄dā p̄nabz d̄m̄m̄ apponendū. **S**ac̄ Anno dñi 15
ac̄no 1506. **I**n die natiuit̄ b̄te marie virḡ. **T**erz̄ nouū exatōz
p̄ am̄ & cōt̄ent̄iā m̄ r̄o in q̄d̄bz p̄hibitas & d̄m̄m̄oz infra
mensē rescribant̄.

Hōm̄ p̄ gr̄a & ap̄ulificat̄ multas q̄ modis ea p̄decessor̄ n̄ arēp̄i
colōmē quā nos & temp̄e in temp̄e studuim̄ & studuerim̄ n̄ p̄
cauonū p̄dā ap̄lic̄ n̄ p̄ statutorū ecclē colōmē editōes sub d̄m̄o

xxviii

mōs cōsuetū mōne 2 salubritē mōrū ut m scriptis sciāt qualibz m dno
 de eos cōmissū oportet 2 cōmissū sibi plebis curam gere teneant. cū ad red
 dendum de hīs omnipotenti deo rōem sint m de iudicij obligati. **Verū** qd ad nos
 mediate spectat eorū negligentia corrige 2 reformae m hac pte. **Nos** alius
 ne sanguis eorū de nro manibz requiratur cū pcpue ne quis m pccis p̄suerz
 sic admonendū 2 arguendū 2 ad viam p̄mē reducendū. **In** nra scā synodū
 bz m crismō. **In** vocauit p̄p̄mē p̄tito celebrata cōsuetudinibz eorū bz
 abz p̄ mōs tā tenorū hīs sup hoc confectas 2 nūc m eadē mā synodū pu
 blicatas m̄ alia m̄bentū mandasse ut quibz eorū nobis ut officij mō
 sūm mē cūctz 2 diof nōia illorū m scriptis 2 nō palam saltem secreta p̄t
 subeant referent. **Quia** excoctōis sūam m eorū auctē mā statutorū aut
 canōm aut iudicij quorūlibz p̄mulgata p̄ amū 2 amplius sustinuerit aū t
 durato. **Et** qui m gradibz cōsanguinitatē 2 affinitatē ut al uerōce apostate 2
 ordinibz sacis cōstitutū ut ab ordine aliquo excoctos cōtē statuta canōm mō
 cōuenerit 2 alienigenarū non de cōp m quibz m̄sūtant orūdū publicā h̄sūt
 excocti. **Aut** qui sūt rati p̄m̄ vocatū h̄ctia ut adula manifesti ut alius cri
 mibz notorū uerōce m̄ctus homicidij effraictōibz 2 combustōibz ac bida
 cōibz cōctas cōmūctas 2 emūctas 2 m delictis similibz p̄suerentes 2 aliorū
 m mandato nro sup hoc confecto cōuenerit. **Cū** itaqz p̄missū p̄ nos
 publicitatis nōnulli p̄m̄ctatū decem ab officij mō 2 rōces cōctas 2 alij
 ab ip̄s decem copiam p̄missorū tūc ut postea r̄p̄e pub̄c p̄t eis sub tā
 pena m dō mandato m̄ximū negligent. **Nos** attendentes qd frustē cōt
 p̄cepta synodalia cōdē 2 publicitē m̄ excoctōi debite demandarent. **Cū**
Om̄s 2 singulos xp̄ianitatē decanos cōctas 2 capellā rōces p̄nābz r̄p̄m̄
 2 monem ut infra mensem a data p̄nā nōia eorū quos m p̄missū defet
 abz p̄ctis sū cōmūbz ut aliquibz ex eo ip̄s statu cō dicit cōctis p̄ cōuidē
 ad fā ut p̄ famā publicā aut confessionem p̄p̄m p̄sistē 2 p̄suerat noue
 rūt. **Ita** qd eorū m h̄c delicta eos notorie suspectos reddunt m scriptis si nō p̄t
 saltē occulte nob ut officij mō r̄p̄m̄ent ut cōfirmatē sub eorū sigillis clau
 ra cū assignatōe causē q̄e ip̄s ad correctōem talū nō p̄cesserit ut p̄cedē neq
 uerit ut tenent ut saltē sup hīs se excoctent legemne p̄ eorū m hīs cō
 scā r̄leuanda ut nos ut officij mō cōctū qualitate 2 cōstancis p̄sonarū
 2 p̄ctōz h̄mōi cōsuetū r̄formacōm medicinalez p̄t aiaz suarū scdm saluā
 expedire cōdē. **Dno** suffulti auxilio ita h̄c appone balaam. **Dictū**
 m̄ subditi tales notorie delinquentes m tam notorū p̄ctis cōstancis tam
 diu p̄cpue h̄os quos sūe suspensōis 2 excoctōis canōm 2 statutorū id
 placet h̄gunt. **In** dno 2 alio dūctent quous m̄s ut officij mō r̄f̄ctōis
 ut correctōis h̄as r̄cp̄m̄t de p̄missū 2 de r̄cp̄e capie p̄missorū 2 de excoct
 cōe p̄ctā mandata debite fā fidem faciāt nob aut officij mō p̄ctā infra
 mensem sup̄dem. **Alioqz** ip̄s om̄s cōctū f̄p̄m̄ aut qd m p̄missū negligē
 tes fuerint aut r̄missi. **Quos** excoct m hīs scriptis ab m̄ssu ecclē suspē
 dim. **Illos** uō qd copiam dē mandata nō r̄cp̄m̄t nec excoctōm oī saltē
 m p̄ncipalibz festiuitatē p̄tō p̄t cū eorū nō fecerit nō publicauerit. **Ita**

impedimento cessante q de hoc infra dem tunc deuenit a sup hoc hinc meo
aut officij in rebus in hinc septis aucte pof mandata 2 precepta suspensionis
fiam madisse declarant. **Suspensio** volumus 2 precipimus ex mte pube miam
tem unu statutu bone memorie Eugilba **ut decime pfoluantur debite**
Arcep colomen mandam ut omis 2 singuli **ne annuales in ecclia msticiantur**
decimas que fut tibus egencia aucte de ad hoc a dno msticute ut fut abz
in dno dei **Et** no eozoz psonis tempe debito 2 de bono 2 de rebz de quibus
debent pfoluant. **Alioqn** eas subtrahentes 2 nurose decimantes. Val ut
aliquibz locis ipse fiet phibentes ne quis eccliaz decimas 2 ab ipa ecclia rcpa
piat in pensione uel plus aut ecclie de ipis decimo rntentat facta ac
ut eas ducat velut al ad hoc fuaa p se ut p suos ppter al decimas con
ducatur. **Id** talia in derogatione ecclie libere colle phimant. **Quos** ppter
in hinc septis ecclie fiam madisse declaramus ecclie uolumus miam. **In**
sup papm ne aliquis ad quem de iure al de consue msticuto in ecclie prochi
alibz penent aliquem annualem in ea msticuat al hinc ad quos hocz corio et
iura plebanaz ppetant hinc al alienigenas nisi p nos aut officij in appa
tes in ecclie al capellis mte aucte 2 hoc admittant. aut ecclie celebrare pmit
tant. **Id** tales ut frequas sub fiducia diuagatione fut ad p excessibz suis foz
puniendi no valentes p subtrahom bnficaz ut bonoz uarta ad alia loca
se transferant p simplice temeraria ecclie aucte in locz mte mte stipendiary
dina pphanare 2 alia multimoda ppetre no fozmunt. **In** de offensam 2 scanda
lu plimoz. **Et** hinc annuales 2 alienigenas con hoc se hinc ecclie 2 ca
pellaz negentes p tempe conuocoz. **Qui** nisi ab hinc desistant 2 abstinent moue
decem dies pmissa in hinc sept ecclie fiam mmodamus. **Quos** ecclie p
decimas singulos in quibz hoc attemptauit ab eccliaz rconly papm miam
Per hoc aut no intendim qn eccliaz 2 capellaz rtores possunt 2 debeant
rcape capellanos 2 fozos qui eis in tempe eccliaz 2 capellaz assistat pnt harte
e consuetud. **Item** ut pbi statuta punitalia habeant 2 ea ad synod
tem ut supra fecim in manibus tenendo deforunt.
Id paua curant ea que statutu 2 papm obfuad ex eo papue q statutu
2 pceptoz copiam no recipiunt nec hinc. **Preceptum** unu **syfidi** **Arcep** pdece
mnd statutu q quibz pbr eccliam al capellam offiaans sui regens plebem pa
ret 2 officiat ad effectum ut statutu 2 papue statutu punitalia eccliaz miaz 2
pmissas copiam hanc de ubo ad ubid ut ea frequas legens facit ad quid ex
cistim teneat. **Ipam** q copiam quocoz ad synod venit in manu sua fecit
deforunt 2 in synod apte in manibz teneat. **Alioqn** contrariu facoz stiant ob
hoc fiam ecclie madisse. **Premissa** a vpramant decimas sub officialit
mre sigillo infra mensem a data pnta p copia recipi 2 in caplis suis pnt
sigillis eozozm decanoz 2 singulis plebanis uliq p copia tradi volumus. **Et**
salton in quoz festis pncipalibz anni in ecclie pncipalibz did infra missam
adent ipa multitudo publicu. **Alioqn** contrariu facoz 2 hoc impud 2
negligentes temerarie quos ppter hoc exant ut conue moueoz sex dies pre
missa in hinc sept ab officio dinez suspendim suspensione hinc 2 miam volu
Et p officij in seu paupt aucte mte con eoz pcedi dia iur. **In** hinc ref
uom pnceo hinc mnd sigilli appensione fecim communi. **Pronuntiatu** lon

xxxiii

et dicitur in hac sua synodo per et dicitur Gualterius et dicitur magis copia p[ro]p[ri]e d[omi]ni
 d[omi]ni a[nt]o[no] m[ag]i[st]ro x[rist]o b[e]n[e]d[i]c[t]o in eccl[esi]a d[omi]ni celebrata
Hom[ini]s d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] Item statuta p[ri]ncipalia eiusdem r[ati]o[n]is
 eccl[esi]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ri]ncip[ali]o d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] eccl[esi]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis].
 Sacerdos p[ri]ncip[ali]o consilio ad p[ro]p[ri]a rei memoria pub[li]ca aut g[er]itio
 Quid appetant in corde gemi ut m[ag]is subiectis pacem et quiete tranquillit[ate]
 statim p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] De iure nouo d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] extensione d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 ab iure ac emulatio eccl[esi]astica consuetudine ac m[ag]is subiectis pacem et quiete tranquillit[ate]
 et appetitio nouos eccl[esi]e p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] referentur. **S**ane iam dicitur
 felix recordatio d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 iudicis et subiectis s[an]c[t]i coloni[ensis] d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ad manutentionem et defendendam libertate
 et emulatio eccl[esi]astica et eccl[esi]astica p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ac eorum qui in s[an]c[t]o d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] s[an]c[t]i coloni[ensis]
 et plura uel p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] tam imp[er]antia ut oculis statuta synodalia no[n] t[ame]n
 salubria q[ui] ualia p[ro]mulgauer[unt]. Sane p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] sicut existit expedire
 Gallant p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] et consilio et consilio in cap[itu]lo coloni[ensis] ac b[e]n[e]d[i]c[t]o
 p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] G[er]ard[us] s[an]c[t]i coloni[ensis] et G[er]ard[us] s[an]c[t]i coloni[ensis] ac p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ad d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] et d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] m[ag]is subiectis eccl[esi]astica ep[iscop]o m[ag]is subiectis
 m[ag]is subiectis et p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] eccl[esi]astica s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] s[an]c[t]i coloni[ensis] In p[ri]ncip[ali]o m[ag]is subiectis
 s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ri]ncip[ali]o consilio p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] statuta synodalia si que h[ab]ent. **E**o
 a corp[or]e eccl[esi]astica monasterio p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] eccl[esi]astica q[ui] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] no[n] m[ag]is subiectis s[an]c[t]i coloni[ensis] s[an]c[t]i coloni[ensis] in suo robore volum[us] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] auct[orit]ate p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] Immo uia et auct[orit]ate ac ad tota[m] m[ag]is subiectis p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ut
 emulatio in ea inducat in om[n]ib[us] suis modis et forma tenorib[us] extendenda.
Pro p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ad tota[m] m[ag]is subiectis p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] extendim[us] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ea ac p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 lia statuta et d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] debet firm[us] tenor et obseruad[us]. **Q**uor[um] quidem sta
 tuor[um] tenor et ubi ad ubi d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] et talis de m[ag]is subiectis manu m[ag]is subiectis
 ac eccl[esi]astica p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] Statuta s[an]c[t]i coloni[ensis] qui suadente d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] de t[em]p[or]e p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] manu m[ag]is subiectis ac aliu[m] ut o[mn]ia. **H**ec om[n]ia et singula statuta
 auct[orit]ate p[ri]ncip[ali]o consilio p[ri]ncip[ali]o. In om[n]ib[us] suis modis et for[ma] et d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] tenorib[us]
 et p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ad tota[m] m[ag]is subiectis p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] extendim[us] et statuta p[ri]ncipalia
 facim[us] d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ut statuta p[ri]ncipalia debet tenor et obseruad[us] sic q[ui] in qualib[et]
 Ciuitate et d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ea tenor et obseruad[us] sicut sub ubi m[ag]is subiectis
 et d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] s[an]c[t]i coloni[ensis] ac p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] et h[ab]entur obseruad[us]. **S**alutis tame[n] alijs
 statuta synodalia m[ag]is subiectis eccl[esi]astica coloni[ensis] a nob[is] sicut a p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] m[ag]is subiectis ac
 statuta suffraganeor[um] m[ag]is subiectis si que h[ab]ent. **Q**uibus si p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] in aliquo p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 statuta con[tra] ut d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ab eisdem. Inq[ui]d et in eo melius et plen[us] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 eccl[esi]astica m[ag]is subiectis et p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] eccl[esi]astica p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] et eor[um] rebus et no[n] ip[s]i. **S**i uo
 melius et plen[us] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] statuta eisdem p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] ip[s]o et no[n] alio d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] s[an]c[t]i coloni[ensis]
 standi. **E**t hoc si melius uideat[ur] d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] melius et plen[us] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] statuta ut p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 illa p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] iudicio sicut arbitrio executor[um] ip[s]or[um] statutor[um] d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] r[ati]o[n]is d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis].
Pro p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] executionem p[ri]ncip[ali]o statutor[um] et absolutio[m] suspensione[m] et p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]
 ac[m] sicut in eisdem l[ite]ris seu eor[um] auct[orit]ate f[er]re ad nos et ad n[ost]r[um] offic[ium]
 coloni[ensis] in m[ag]is subiectis et d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] et ad quiet[em] m[ag]is subiectis suffraganeor[um] et ad suos offic[ium]
 sicut ad ip[s]os ad quos de iure ac consuetudine quo ad p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis] eor[um] statuta p[ro]p[ri]e d[omi]ni s[an]c[t]i coloni[ensis]

xxxv

2 a toto consilio pñabz dñm apponendz **Acta** 2 **Acta** de 2 loco de quibz
 m Instro sic mentio **Et** nos **Gotfridus** de gra **Archiep** ecclie epus qz abz
 concenab 2 expssio m Instro pñca cui mra pno lra tñssigie pntet m con
 silio pñcaali mēsum' eiogz tamqz ualibz 2 nēns ecclie occasio qz ppsio
 2 eaz rebz **Consensu** m m pñca maaura delibacōne adhibum' p nobis
 2 ecclia mra pñca **Idco** sigilla m m in signū pñca consensu 2 auctat' a
 nobis 2 a toto consilio pñabz dñm apponendz **Acta** 2 **Acta** de 2 loco de
 quibz m ipō Instro sic mentio **Anno** dñi m' ac' . xvij' **Omni** pñca
 dñm 2 audiam' **Adolphus** de g' leodien epus salucon 2 cognosce **Acta**
Novit qz qz bñ m xpo p' 2 dñs dñs hnam' homen epus vicea mra
 gene m pontificali' **Et** leuoldus de northoff can leodien pñca m' ipi q
 silio pñcaali **Volend** m xpo pñca 2 dñm dñm hemf de gra sē colomen ecclie
 Archie colome celebrato de quo m Instro pub' au pñca mra tñssigie lra
 sic mentio **Nome** mra 2 ecclie mra mēfuerit ac omibz 2 singulis concenaf
 2 expssio m eodem Instro 2 pñca mra pñca mra pñca mra pñca mra pñca mra
 monore dñm **Engilbta** sē colomen ecclie pñca Archie ad totam pñcaam co
 lomen alio qz m dco Instro concenaf tamqz valibz 2 nēns ecclie occasio
 qz ppsio 2 eaz rebz **Pro** nobis 2 mra ecclia noie pñca mra consensu
Idco nos que ppsio m hoc negocio aua sūo rāficantes 2 applantes sigilla
 m m in signū consensu 2 auctat' a nobis simili' 2 applicatois dñm appone
 du **Acta** anno dñi m' ac' . xvij' **In** qmo bñ **Archie** epi
Incapit **statuta** su **capit** **statutor** edicoz a **Peuendo** m xpo
 pñca dñi **Abrahamo** **sancti** **colomen** ecclie **Archie** . **Primo** qz m illi dca
 ad fac' ordines sub titulo primom p examinatōes admittant' n sub dñco
 coe m suis amocata **Item** qz examinatōes m pñca mra pñca mra 2 bñca
 dca sufficant' sine ecclie **Item** dca statua quōdam dñm hemf Archie
 de dca dca ut **ihogosi** edicoz offm cabndiaz **Item** dca statua
 eusdem dñm hemf 2 adicōne penaz cont' dicos nō portantes coronas s
 utentes bestiaz 2 barb' statua dca nō congruentibz 2 hastaludiu eoz
 tabz **Item** monaco statua quōdam dñm **Conradi** Archie de mod' 2 fac'
 tenendis 2 edicōne p officio dno **Et** qz missaz sollempnia agant' ac debito
 ordme pñca dca dca ad adicōne penaz cont' hoc nō absuates
Item qz offic' colomen nō hz pñca ab soluendi dicos edicōne sūca
 mēntes pñca hastaludia aut indecētia bestiaz seu tonsure n' recepta p q
 ab eis cautōe iuracōne de pñca mandu' ecclie **Item** dca sup nō
 pñca 2 confid' d' mra illacis ppsio ecclie 2 mōstis cont' pñca
 pñca colomen sē m statua pñca ecclie colomen **Item** cont' mra
 malefōres appendentes cedus an dmos seu curtes hom' alio qz dno 2 mo
 de commanentes **Item** qz qz p hoc exatōnantes **Et** ne dca mōstia
 se mēfiant tractabz caplanz n' mutati p suū dca 2 caplan' **Et**
 ne aliquis m fac' gene alia m fac' nō exatōn mēfiant' ecclie
 hmod' p sua volūate consēda **Offic'** colomen nō hz pñca
 ab soluendi dicos edicōne sūca mēntes pñca hastaludia 2 inde
 cētia bestiaz seu tonsure n' pñca ab eis cautōe iuracōne de pñca